

Dobro je, če Bog komu od nas včasih razveže jezik, da pove svojim človeškim sobratom kaj v tolažbo. Toda tisto, kar je najboljšega v nas, je zmeraj brez besede.

Karl Heinrich Waggerl

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Izhajajo vsak četrtek za prihodnjo nedeljo

Letna naročnina:
na posamezni naslov
30 Din, na skupni 24 Din,
za inozemstvo 72 Din,
za Marijinim L. 100 Din,
za Ameriko 3 dolare

Štev. položnice 11-806

Uredništvo v Lendavi
Uprava v Črensovcih

Prezvzišeni, pozdravljeni!

(za letošnjo birmo v naši Krajini)

*Prezvzišeni, pozdravljeni
na naših tleh,
slovenskih tleh.*

*Pozdravljajo Vas naše lepi hribi,
pozdravlja Vas Goričko in Ravensko,
pozdravlja dobro ljudstvo to slovensko,
pozdravljajo bregovi in doline,
pozdravljamo Vas vsi iz src globine,
Ravenci, Goričanci vsi veseli,
da v našo sredo Vi ste pohiteli,
pozdravljeni!*

*Pozdravljeni,
ki radi k nam v Panonijo ste prišli,
Slovenske Krajine sinovi vsi
in birmanci, duhovniki častiti,
se Bogu moramo vsi zahvaliti,
ker storil nam veliko je veselje,
da k nam naš blagi nadpastir dospel je.
Vi ljubite resnično nas kot oče,
zato ljubiti sleherni od nas Vas hoče.*

*Prezvzišeni, vrhovni nadpastir,
prinašate nam blagoslov in božji mir,
naš škof preblagi, dan nam od Boga,
ki čredo svojo nad vse rad ima.
Nas boste v sveti veri okrepili,
zahvalo k Bogu z Vami bomo mi molili.
Pozdravljeni!*

*Kot eno srce vsi smo skupaj zbrani,
izprijati mi hočemo, da srčno vdani,
smo Kristusovi veri, nauk v vstajenje,
nas vodi in božji skoz vse življenje,
sveta vera nam je raj.*

*Mi smo pa še otroci ene domovine,
prelepe naše kraljevine.
Kot Bogu vseh prlsega je zvestoba,
pri svetem evangeliju do groba,
ostali bomo tudi domovini
do smrti zvesti in edini,
domovina nam je svet kraj.*

*Kot Bogu, tudi kralju hočemo služiti,
za vero, kralja srčno kri preliti.
Uči nas starih časov zgodovina,
da večnega ostanejo spomina,
ki služili so Bogu, domovini,
da mi smo srečni v krasni, troedini
svobodni Karadžordževići državi,
katere Bog ohrani v trajni slavi.
„Bog in domovina“ je pesmi odmev.*

*Bog živi Jugoslavijo, v nji rodne brate,
ki v nji nam sveti vere žar, svobode
zlate.*

*Bog živi Kralja Petra II., zastavo
in narod blagoslovi, sebi v diko,
v večno slavo.*

*Pozdrav naš škofu rimskemu, Piju XII.
ki ves svet ga poslušaja, zaupa mu,
da iz sodobnega ognja in vihre po-
kazal bo*

*najsvetlejšo pot v bodočnost krščan-
sko vso —*

*ko narod vsi bratski bodo se objeli
kot otroci Očeta božjega živeli —*

*Pozdravljeni, Prezdvzišeni,
Vi sodelavec papežev!*

M. Z.

Mogočni kmečko-delavski tabor v Soboti

Govor ministra za zgradbe dr. Kreka na taboru

V začetku govora je pozdravil zbrane tisoče in tisoče prekmurskega kmečkega ljudstva v imenu vlade in v imenu našega voditelja dr. Antona Korošca.

Minister je v začetku poudarjal, da mora vlada danes skrbeti, da ohrani našemu narodu mir na znotraj in na zunaj.

Nihče ni pričakoval pred dvajsetimi leti, da bo svet spet zajela vojna, ki je strašna za vse ljudstvo. Če pogledamo velesile, ki si v današnji vojni stoje nasproti, moramo ugotoviti, da je že danes že več ko pol sveta v vojni. Ena kakor druga vojskujoča se stranka se mora boriti za svoj obstanek. Ta boj je strašen, brezobziren in brez sočutja, ki nikomur ne prizanaša. Namesto človekoljubja imamo danes že drugo leto samo sovraštvo. Odkar se je zatekel cesar Abesinije k Zvezi narodov, so začele padati države. Ne katere v štiriindvajsetih urah, druge pa v dveh ali več tednih. Od takrat ni več sledu kulture, od takrat vlada top, puška in meč.

V takem času je težko voditi politiko, ki zahteva veliko modrosti in previdnosti. Ohraniti mir našemu narodu je želja tudi kmečkega ljudstva. Naša država je v osmih mesecih vojne ohranila nevtralnost. Ne dajte se begati z raznimi novicami in letaki, naj pridejo od kjerkoli.

Naj ne bo danes nihče v zmoti, kajti Jugoslavija bo varovala svoje meje pred vsakim napadom, ki bi prišel od koderkoli. Teh osem mesecev smo mi porabili tudi za drugo delo. Mnogo smo žrtvovali za utrditev naših meja in za oborožitev naše ponesne in hrabre vojske. Zato smo danes lahko popolnoma mirni. Vsako prese-nečenje je danes pri nas nemogoče.

Naj se nihče ne vara! Poleg orožja je pri nas enoten duh in velika ljubezen med Srbi, Hrvati in Slovenci za skupno in močno Jugoslavijo. Danes in tudi v bližnji bodočnosti ni nobene nevarnosti za naš mir. Zato bomo mirni in se posvetimo z vsemi močmi našemu gospodarstvu.

Ko je omenil naše notranjepolitično stanje, je naglašal, da so naše notranje razmere od lani močno napredovale v smislu programa, ki je bil in bo naš politični evangelij. Ta program, ki so ga nekateri označevali za protidržaven in separatističen, je bil v lanskem hudem letu rešilna bilka Jugoslavije. Ta program je samoupra-

vna ureditev države, ki se mora raztegniti tudi na Slovenijo in ostale kraje Jugoslavije. Ta program ne more škodovati Jugoslaviji, temveč lahko samo koristi. Z besedami: „Naj Bog da srečo Slovenski krajini, Sloveniji in mir Jugoslaviji!“ je minister dr. Krek zaključil svoj govor.

Nedelja 5. maja nam ostane v trajnem spominu. Ta dan so nas obiskali kmetje in delavci iz vseh krajev Slovenije, da v spomladnem zelenju in cvetju skupno z nami manifestirajo za naše pravice, za našo zemljo in državo.

Kakor znano je tabor organizirala Zveza poljedeljskih delavcev (ZPD) iz Sobotne in Kmečka zveza (KZ) iz Ljubljane.

Že več dni je trajal dež (voda se znova zbira v jezerca na travnikih in je nevarnost novih povodnj) in tudi to nedeljo je cel dan drobno rosilo. Vendar je tabor nad vse pričakovanje lepo uspel.

Ko je pripeljal osebni vlak s Hodoša, so se množice kar valile po cesti. V Soboti so jih pozdravile številne zastave. Šempetrski fantje so že navsezgodaj zjutraj budili s fanfarami Sobočance.

Točno ob 9. se je pripeljal gradbeni minister dr. Krek in drugi odličniki, ki so takoj odšli v cerkev, kjer je daroval sv. mašo zastopnik mariborskega škofa g. kanonik dr. Ostrc, ravnatelj mariborskega bogoslovja in naddekan za Slovensko Krajino. Po maši se je razvil veličasten sprevod od cerkve po Aleksandrovi cesti mimo častne tribune, kjer so bili zbrani vsi odličniki z ministrom dr. Krekom na čelu. Z Aleksandrove ceste je sprevod krenil na stadion SK Mure. Na čelu sprevoda je jahal na belcu naš kmet z državno zastavo. Za njim je jahal še lepo število konjenikov, za konjeniki so korakale pestre narodne noše v velikem številu. Narodnim nošam so sledili fanfaristi, njim pa člani Kmečke zveze s senatorjem Brodarjem na čelu. Sledila je godba in Zveza poljedeljskih delavcev z zastavo in napisi vseh podružnic, včlanjenih v Zvezi poljedeljskih delavcev. Sledile so močne skupine krajevnih kmečkih zvez iz raznih krajev naše krajine, Prlekije, Slov. goric, Pohorja, Savinj. doline, Gorenjske in Dolenjske. Okrog 150 narodnih noš, 6 praporov krajevnih in 6 praporov mladinskih

Vinogradniki dravske ban. zborujejo v Lendavi

Vinogradniki dravske banovine, združeni v Vinarskem društvu v Mariboru, bodo letos zborovali v Lendavi.

V soboto dne 18. maja 1940. bo imelo ob 20 uri zvečer Vinarsko društvo v čitalnici hotela „Krona“ svoj redni letni občni zbor. V nedeljo 19. maja 1940. pa se bo istotam vršil XII. vinarski kongres vinogradnikov dravske banovine. Na kongresu, ki prične ob 10. uri dopoldne, bo poročal o selekcijskih krožkih kmetijski svetnik Kuret Vladimir, banov. referent za vinarstvo v Ljubljani ter Vojsk Franjo, kletarski nadzornik iz Maribora, o pogojih za pravilno kletarstvo.

V nedeljo, dne 19. maja t. l. pa priredi Vinarska podružnica v

Lendavi ob 9. uri III. vinsko razstavo in vinski sejem v gornji dvorani hotela „Krona“ v Lendavi. Razstavljena bodo vina iz lendavskih goric in Medjimurja. Ta razstava in vinski sejem ima predvsem namen pokazati vinogradnikom cele dravske banovine napredek prekmurskega vinogradništva v zadnjih sedmih letih. Vinska poskušnja bo pokazala, da imajo v lendavskih goricah vinogradniki prav dobra sortirana in pitna namizna vina.

Dne 19. maja popoldne, pa si bodo udeleženci kongresa ogledali lendavske gorice ob naši vzhodni državni meji.

Ker so z Lendavo ugodne železniške zveze, vabimo vinogradnike, kupce in ostale interese, da se te manifestacije naših vinogradnikov udeležijo polnoštevno.

organizacij KZ ter 8 godb je bilo v sprevodu. Za njimi so se razporedili številni zborovalci. Mimohod gostih vrst je trajal nad pol ure. Na obeh straneh ceste, kjer se je premikal sprevod, je stal gost špallr prijatelj kmetov in delavcev. Zborovalci so v sprevodu klicali naši domovini Jugoslaviji, kralju Petru II., knezu namestniku Pavlu, dr. Korošču, ministru dr. Kreku, Sloveniji in Slov. Krajini.

Po končanem sprevodu se je začelo zborovanje na stadionu SK Mure, ki je bil napolnjen do zadnjega prostora. *Sodljo, da je bilo na njem 5-7.000 ljudi.* Zborovanje je začel predsednik Kmečke zveze senator Brodar, ki je pozdravil vse tovarišice in tovariše ter se jim zahvalil za tako obilno udeležbo. Nato je pozdravil zastopnika vlade ministra dr. Kreka, zastopnika bana okrajnega načelnika dr. Bratino, zastopnika mariborskega škofa kanonika dr. Ostrca, zastopnika vojske gran. kapetana Božoviča, poveljnika mesta poroč. Reliča, poveljnika obmejnih čet kapetana Milosa vleviča, soboškega župana in zastopnika županske zveze Hartnerja, predsednika apelacijskega sodišča dr. Vladimira Gollo, člana ban. sveta g. Klekla, ki ni bil navzoč, šefa soc. odseka ban. uprave dr. Karlina, šefa Borze dela Vončino, ministra n. r. Snoja, senatorja dr. Schaubacha in Mihelčiča, predsednika Kmet. zbornice Steblovnika, zastopnika Strokovne zveze vinčarjev, zastopnika Zveze združenih delavcev Čaterja in zastopnika absolventov kmetijskih šol. Pozdravne brzojave so poslali dr. Korošec, dr. Kulovec, dr. Slavič, rektor ljubljanskega vseučilišča, načelnik kmetijskega oddelka banske uprave inž. Podgornik, načelnik oddelka za socialno politiko Kosi in p. Kazimir Zakrajšek ter izseljenski komisar Fink. Navzoči so bili tudi: dr. Voršič iz Ljubljane, zastopnik SK Mure, predstojnik okr. sodišča, šef kmetijskega oddelka inž. Muri, senatorja Mihelčič in Brodar, predsednica ženske kmetijske zveze gospa Brodarjeva, okrajni načelnik iz Lendave dr. Gabrijan, drž. pravdnik dr. Juhart, ravnatelj gimnazije v Soboti inž. Zobec, ravnatelj kmetijske šole v Rakičanu inž. Mikuž, bivši poslanci Bajlec, industrijec Benko, Štrcin, Umnik, Špindler, tajnik banovinske JRZ Casar, tišinski dekan Krantz, murskosoboški župnik Vojkovič, gimnazijski katehet Šoštar, šolski nadzornik Antauer, šef Higienkega zavoda dr. Pečan, vodstvo kmetijske zveze s tajnikom Fincem.

Po pozdravih je prebral senator Brodar udanostne in pozdravne brzojavke, ki so bile poslani Nj. Vel. kralju Petru II., pri čemer je godba zaigrala državno himno, Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu, predsedniku vlade Cvetkoviču, predsedniku senata dr. Korošču, kmetijskemu ministru dr. Čubriloviču, socialnemu ministru dr. Budisavljeviču in banu dr. Natlačenu. Vse brzojavke so bile sprejete z velikim navdušenjem.

Senator Brodar je imel potem daljši govor, v katerem je poudarjal pomen Kmečke zveze in ljubezen kmečkega stanu do rodne grude.

V imenu bana je pozdravil zborovalce njegov zastopnik okrajni načelnik dr. Bratna, ki je želel zborovanju ves uspeh.

Za njim je govoril predsednik mladinske Kmečke zveze prof. Puš. Z izbranimi besedami je orisal kmečki stan, kamor spadajo tudi poljedeljski delavci Slovenske krajine. Prav zaradi tega, ker primanjkuje zemlje, mora danes na tisoče prekmurskih Slovencev iti v tujino za zaslužkom, vendar je v Sloveniji še dosti zemlje.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

NA RISALSKI PONDELJEK V ČRENDOVCE
NA VELIKO TOMBOLO!

Nedela

Risalska

Pravo je Jezuš vučenikom svojim: Či što mene lübi, bode rejč mojo zdržavao; i moj oča bo lübo njega i k njemi bova prišla i pri njem prebivala: ki ne lübi meré, moje rejči ne zdržava. I rejč, štero ste čüli, nej je moja, nego Oče, ki je mene posloa. Eta sam vam povedao, gda sam bio pri vas. Oveseliteo sv. Düh pa, šteroga pošle Oča v mojem imeni, vas bo včio vsa i prinašao de vam na pamet vsa, šterakoli sam vam povedao. Mir vam ostavljam, svoj mir vam dam; nej kak ga svejt dava, jaz vam dam. Vaše srce naj se ne burka, niti se ne boji. Čüli ste, ka sam vam pravo: odhajam i pa pridem k vam. Da bi lübili mene, radüvali bi se zaistino, zato ka idem k Oči, ar je Oča vekši od mene. I zdaj sam vam povedao, prle kak se zgodi, da bote vervali, gda bode včinjeno. Že ne bom dosta gučao z vami, ar je prišo poglavlak etoga sveta i pri meni toti nikaj nema, nego naj svet spozna, ka lübiti Očo i da tak činim, kak je meni zapovedao Oča. (Jan. 14. 23-31.)

Denešnji den so apoštoli začeli spunjavati to, ka jim je zapovedao Gospod rekoč: „Včíte vse narodel!“ Spreobrnilo se je 3 jezere lüdi te den.

Ka se je pa začelo prvo risalsko nedelo, to je nikdar ne prenehalo.

Nevednost v verskih rečeh je glavni vzrok sovraštva i zaničavanja, štero mora Cerkev pretrpeti.

Pitaj lüdi, ki se majo za vučene. Ali so prečeli sv. Pismo, bar novo zavezo, kakšo vučeno razlago sv. Pisma? Ali so preštudirali veroslovje, obrambo sv. vere i nepristransko cerkveno zgodovino? Ali znajo bar katekizem? Na vsa ta pitanja dobiš odgovor: „Ne“.

Že slavní Tertulijan je pred rimskimi casari glasno izjavil: „Samo edno zahteva od vas naša vera i to edno je, da te vere ne obsojate, dokeč je ne poznate“.

Če stoji kakši hüdodelnik pred sodnikom, teda preiskavajo njegovo hüdodelstvo, zaslišijo se svedoki pa tudi sam hüdodelec. Samo z verov se dela dnesden inaci.

Pokaži mi vučenjaka, ki je proučavao vero i jo potem zatajol! Nasprotno pa vidimo na jezere krivovercov, ki so se odpovedali svojim zmotam potem, gda so se dobro povučili o veri.

„V veri sam zadosta povučeni“, pa je ne samo izgovor nevercov, nego tudi izgovor mlačnih kristjanov, ki zavolo toga izgovora mislijo, da jim ne trbe poslušati predg.

Kak boš mogoče odgovarjati na ugovore proti sv. veri, če se zmerom

Papež o sodobnih nalogah kristjanov

Dopolniti to delo prerojenja je bistvena in materinska naloga Cerkev, ki prilagodi svoja sredstva novim razmeram in novim potrebam človeškega rodu primerno. Oznanjevanje evangelija, kakor ji je naročil njen božji Ustanovitelj, ki vernikom kliče v spomin resnico, pravico in ljubezen, in prizadevanje, da te čednosti v dušah poženejo globoke korenine — to je najbolj vzvišeno in najbolj plodovito delo za pravi mir. To veličastno poslanstvo bi pač moralo dvigniti srca vseh, ki so vojskujoča se Cerkev. Pridružiti se delu za razširitev božjega kraljestva, ki se v vsaki dobi razvija na svoj način, s svojimi sredstvi, v mnogovrstnih in težkih bojih — to pa je zapoved, ki veže vsakogar, kogar je božja milost izrgala iz suženjstva satanovega in je bil v krstu poklican v božje kraljestvo. In če pripadnost k temu kraljestvu in življenje v njegovem duhu in delo za njegovo rast, da bi bil njegovih blagodat deležen tudi tisti del človeštva, ki jih doslej še ne pozna — če vse to danes pomeni, da je treba premagovati hude ovire in velike težkoče, ki jih je toliko in takšnih kot še nikoli, vsled tega verniki še niso odvezani dolžnosti, da z jasnim čelom in neustrašeno izpovedujejo svojo vero; nasprotno to naj jih izpodbujajo, da trdno vztrajajo v boju, tudi za ceno najtežjih žrtv. Kdor živi iz Kristusovega duha, ga težkoče ne bodo zlomile, ampak bo popolnoma zaupal v Boga in voljno prenašal vse nadloge. Ne bo se izmikal bridkostim in težavam časa, ampak jim bo šel naproti, vedno pripravljen pomagati z ljubeznijo, ki je močnejša kot smrt, ki ne beži pred žrtvami, ki v nobenem viharju ne ugasne.

Ponižno in iz vsega srca pa se dan za dnem Bogu zahvalujemo za veliko tolažbo in neizmerno veselje, ki smo ga deležni, ko moremo, častiti bratje, po vseh deželah katoliškega sveta opazovati očitna znamenja duha, ki odločno in pogumno sprejema silne naloge naše dobe, ki v plemenitem in neumornem delu za lastno popolnost — kar je prvo in poglavitno — deluje tudi apostolsko za razširjenje božjega kraljestva. Iz Evharističnih kongresov, ki so jih Naši predniki podpirali z vso ljubeznijo in skrbnostjo, in iz sodelovanja laikov, ki jim Kat. akcija vlija živo zavest njihovega visokega poslanstva, pritekajo tako bujni studenci milosti in moči, da jih v današnjih časih, ko so groznejše vsak

bole i bole ne poglobiš v verska pitanja? Istina je, da so tej ugovori ničevi, a postavljeni so tak, da ti trbe precí verske izobrazbe, če ščeš spoznati njihovo ničevost.

On ji je razlagal svoje gledanje na svet. Z zanimanjem ga je poslušala. Vendar je bila še neskončno daleč od njega. Menda niti slutila ni, kaj se že v njegovem srcu dogaja. V njej je bil menda preživ spomin na človekovo spremenljivost. V izjeme najbrž ni verjela.

Bila je huda zima in temna noč. Zima je nekaj čarobnega. Sneg, ki vse pokriva, zbršje mejo med nebom in zemljo.

Meje med srci ni mogoče zbrisati. Bila je vesela družba in moja dva znanca z njimi.

Bilo je lepo petje in veliko smeha. Ona je pela in se smejala. On pa je molčal. Iz njegovega obraza sembral, da je v njem velik mrz in še večja grenkoba. Gotovo je trpel tem bolj, ker govoriti ni mogel. To je namreč grozno trpljenje, če kdo govoriti ne more.

Bila je še vedno zima, ali bil je dan. Bila je zopet družba, ali mirna.

Kaj se je neki zgodilo? Preko njenega lica je zasvetila zarja poveličanja, v trpljenju rojena.

Kdo naj doume skrivnostni potek dogajanj v človekovem srcu? Posebno še, če to srce kričevito skriva vse izraze, ki bi mogli posvetiti v brezdanje globine.

Čas gotovo tudi deluje. In vmes je minilo dokaj časa.

dan bolj težke in so potrebe v trdem boju krščanstva s protikršćanstvom vsak dan večje, nikdar ne moremo preceniti.

Ko moramo z žalostjo v srcu opazovati, kako duhovnikov v primeri z njihovimi nalogami primanjkuje, ko vidimo, da se tudi danes še uredničuje Odrěšenikova beseda: „Žetve je velika, delavcev pa malo“ (Mt 9, 37; Lk 10, 2), se nam sodelovanje številnih gorečih in navdušenih laikov v hierarhičnem apostolatu prikaže v pravi luči kot predragocena pomoč v delu duhovnikov in obljublja tako mogočen razvoj, da upravičuje najlepše nade. Prošnja Cerkev, naj Gospod žetve „pošlje delavcev na svojo žetve“ (Mt 9, 38; Lk 10, 2), je bila uslišana prav kakor zahteva nujnost našega časa, da se namreč blagodejno nadestuje in dopolnjuje delo preobremenjene in večkrat ovirane duhovščine. Strnjene vrste mož in žena, mladeničev in mladenk se po naročilu vrhovnega pastirja in po navodilih svojih škofov z vsem ognjem svojih duš posvečajo apostolskemu delu, da bi pripeljali nazaj h Kristusu vse množice, ki so ga zapustile. Naj jim gre v tem za Cerkev in človeštvo tako odločilnem trenutku. Naš očetovski blagoslov, naša prisrčna zahvala in izrazi našega — upanja. Ti v resnici s svojim življenjem in s svojimi deli hodijo za praporom Kristusova Kralja in morejo reči s psalmistom: „Pred Kralja polagam svoja dela“ (Ps 44, 2). „Pridi k nam Tvoje kraljestvo“ ni samo vroča želja njihovih prošelj, ampak tudi zvezda vodnica njihovega delovanja. V vseh družabnih razredih, v vseh slojih, v vseh družbah odkriva to sodelovanje laika z duhovništvom dragocene moči, ki jim je zaupana visoka naloga, da si plemenita in zvesta srca vzvišenejše in tolažilnejše ne morejo želiti. To apostolsko delo v smislu Cerkev laika nekako posvečuje v „služabnika Kristusovega“, kakor lepo razlaga sv. Avguštín: „O bratje, kadar slišite Gospodov glas: Kjer sem jaz, tam naj bo tudi moj služabnik — si pod tem ne mislite samo škofov in duhovnikov. Tudi vi morate biti vsak v svojem služabniku Kristusovi, z lepim življenjem, z deli usmiljenja, z oznanjevanjem njegovega imena in njegovega nauka komur koli morete, da bo vsak družinski oče spoznal, da tudi v tem imenu dolguje svoji družini očetovsko ljubezen. Zaradi Kristusova in večnega življenja naj vse svoje opominja, uči, vzpodbujajo in svari, jim izkazuje dobrote in jih navaja k redu. Tako bo v svoji hiši izpolnjeval dolžnost duhovnika in v nekem oziru tudi škofa — v službi Kristusova, da bi bil večno z njim“ (In Ev. Ioa., tract. 51. n. 13).

Ali sem prav slišal njene besede: „Vsaj slutite lahko!“

Potem pa je bila jesen, z bogastvom sadov obložena.

Ko nas omamljajo zreli sadovi zemlje, ravnine s svojo pestro dišavo, hribi z vinsko omamo.

Opojnost je premagala tudi moja draga znanca, ko se je dan nagibal v večer. Zamišljeno sem gledal, kako se je ona za hip dotaknila njegovega lica. Da je bil odboj potem tem večji in noč tem bolj temna.

V tej temni noči sem razločno slišal njegovo izjavo:

„Kje je oblast, ki bi mogla prepovedati zvezo dveh, ki z drugim živim človekom nista vezana?“

Iskal sem tako silo, pa je nisem našel! Samo duhovne zveze ne morejo biti nepremostljive ovire.

Duhovna zveza z množico ne more biti ovira za duhovno — telesno zvezo dveh ljudi, če drugih ovir ni.“ Videl sem strah v njenih očeh. Ni mogla razumeti.

Razodetje je prehitro prihajalo. Vsaka stvar mora v človeku počasi zoreti. Čudeži so le izjeme, ki pravilo potrjujejo.

Bila je temna jesenska noč v njenih očeh. Sad še ni mogel dozoreti. Seme je komaj padlo v zemljo.

Kakor da je nekdo nasilno oral v nje-

Naši stiki z drugimi državami in narodi

z Madžarsko

Madžarski trgov. minister Varga obišče Beograd. — Madžarski pevski zbor „Budai Dalarde“ je 11. maja v Beogradu priredil koncert; s tem je vrnil obisk beograjskemu pevskemu zboru „Stanković“. — V Budimpešti je bila 2. maja nogometna tekma Madžarske : Hrvatska; zmagali so Madžari z 1:0. Istočasno so v Pečuho tekmovali najmlajši z 4:2 za Madžare. — 5. maja so na mednarodnem teniškem turnirju v Budimpešti zmagali naši igralci: Punčec, Pallada, Mitič in gdč. Florijan.

z Nemčijo

Šef nemške turistične propagande Esser, ki se je v Beogradu pogajal za sprejem večjega števila mladih nemških turistov, ki bi preživeli letne počitnice na Jadranu, je 4. maja nenadoma zbolel in se vrnil v Berlin. Voditelj nemških trgovinskih odnošajev z jugovzhodnimi državami dr. Clodius se mudi v Beogradu, da se sporazume glede gospodarskih odnošajev med Jugoslavijo in Nemčijo.

z Italijo

V Italijo je odpotovalo 260 Italijanov, ki so živeli v vaseh Makovljani in Maglajani. Naselili se bodo v bližini Rima. Posestva, ki so bila od Italijanov odkupljena, bodo izročena kmetom iz raznih krajev Jugoslavije. To je zadnji transport Italijanov iz okraja Banjaluka v Bosni.

s Slovaško

Operno gledališče v Ljubljani je uprizorilo opereto Slovaka Gejza Dusik: Modra roža, o kateri pravi glavni junak: „Zelo je lepa, krasne barve ima, samo duha nima nič.“

z Bolgarijo

Slavna bolgarska pevkva Vanja Leventova je v Ljubljani gostovala v „Madame Butterfly“, „Adrienne Lecouvreur“ in „Traviata“.

s Poljsko

Ob 149. obletnici poljskega preporoda ter obletnice objave poljske ustave dne 3. maja 1791 je bila 3. maja v Beogradu v cerkvi Kristusova služba božja, kateri so prisostvovali poljski poslanik na našem dvoru Roman Dembicki, francoski poslanik na našem dvoru Brugiere, člani jugoslov.-poljske lige, francoski, angleški vojaški atašaji ter beograjska poljska kolonija. — Poljska kolonija v Ljubljani (Ognisko poljske) se je na poljski praznik 3. maja udeležila sv. maše v cerkvi sv. Cirila in Metoda za Bežigradom. Poleg Poljakov, ki žive v Ljubljani kot naši podaniki ali pa kot begunci, so se udeležili sv. maše tudi poljski konzul vseuč. prof. dr. France Stele ter številni prijatelji poljskega naroda s predsednikom prof. dr. R. Moletom na čelu. Med sv. mašo je pel poljske cerkvene pesmi v poljščini g. svetnik dr. žel. W. Haszlakiewicz.

z Rusijo

Moskovski listi le malo pišejo o trgovinskih pogajanjih z Jugoslavijo. Pač pa je bilo značilno, da so vsi, kakor po zapovedi, objavili, da bodo istočasno s trgovinskimi odnošaji urejeni tudi redni politični in diplomatski odnošaji. Listi imenujejo 1. junij kot dan, ko bodo vzpostavljeni redni diplomatski odnošaji.

† P. Bangha Béla

30. aprila je umrl v Budimpešti v starosti 60 let svetovno znani katoliški pisec jezuitski pater Bangha, „apostol tiska na Madžarskem“.

nem srcu, kakor da je trgal drage spomine... Jesensko listje je drhtelo v vetru in padalo na zemljo.

Končno je vstalo spomladansko jutro. Ravnine so ozelenele, drevje je zacvetelo, ptički so zapeli.

Novo življenje se je prebujalo v naravi. Moja dva znanca sem gledal pri slovesu. Tako neskončno žalostno je bilo. Slovo spomladi je nekaj najbolj žalostnega.

Ko se vendar vse preraja v novem upanju.

V njej je vzkliklo jasno spoznanje: „Nekam se bom zaletela in razbila — Take vihrave narave sem. — Dobrota v meni prekipeva. Premalo sem še živela.“

Čudovito lahna je postajala ob tej izpovedi.

Kakor da se je rešila vse moreče teže. Vendar je bila v zadregi, ko je záres odhajal.

„Morda se bosta kdaj v življenju spomnila bežnega znanca, ki vas je hotel ustaviti na vaši prenagli poti. Pa ga nista mogla umeti.“

Nebo je bilo vse megleno. Padal je lasnato fini drobni dež. Kakor da nekdo pritajeno joka.

Zgodilo se je nekje, kjerkoli! Ali ni človek velika uganka?

CAMPLIN

Opazoval sem človeka

Že od nekdanj me je zanimal človek. Zanima me sicer tudi lepota narave in mogočno delo človeških rok. A le mimogrede.

Moj ljubljenc je človek v svoji zagonetnosti.

Zlasti človek, ožarjen z vencem bolečin, ki se v poveličanje preliva.

Bil sem skrit opazovalec zgodbe dveh duš.

Hotel sem pogledati za zastor njihovih obrazov.

Morda se mi je nekoliko posrečilo.

Bilo je v vročem poletju.

Poleti, ko sonce z največjim žarom prešinja zemljo, mrtvi ude in nagiba v spanje. Le kaj izrednega te v takem času razgiblje.

Bil je svetel dan in velika družba in velika gostija. Zato ni bilo časa za zaspanost.

V družbi sem opazil dva človeka, ki sta me zanimala. Bila sta skoraj ves čas nasmejana. Srečavala sta se, nasmehnila in spet razšla. Iz oči sem jima bral, da je to srečanje prvi dotik, ki bo utonil v pozabo, ako se več ne bosta videla.

Videl sem ju drugič. Bila je poletna noč in bila sta sama. On in ona.

Slovenski časniki so nas obiskali

Bilo je prvič, da so slovenski časniki skupno obiskali našo krajino na običajnem časniskem izletu in s tem dokazali, da se res zanimajo za deželo slovenskega kneza Koclja, za Panonijo, za zibelko vsega slovenstva, za matično slovensko pokrajino. Dne 1. maja zjutraj se je velika skupina ljubljanskih časniki odpeljala najprej v Maribor, tam pa se jim je pridružila še mariborska skupina časniki. Zastopani so bili vsi slovenski dnevni in vodilni listi. Iz Maribora so se časniki z avtobusom mariborskih mestnih podjetij odpeljali proti Soboti.

Popoldne ob 15 so jih ob prestopu Mure na naših tleh pozdravili številni zastopniki soboške občine, okrajnega glavarstva in vseh organizacij. Goste je z lepim govorom najprej pozdravil soboški župan g. Hartner, zahvalil pa se mu je predsednik slovenske novinarske sekcije g. Virant. Nato so goste pogostili z našo slivovko in vrtnikom. Vsa velika skupina pa je nato pohitela na ogled novega petanjskega mostu čez Muro, ki bo prav kmalu izročen prometu kot eno največjih javnih del ob vratih v našo krajino.

Dolga vrsta avtomobilov je nato vozila v našo prestolnico — v Soboto, kjer je bil po 5 uri ogled krajevnih zanimivosti. Časniki so si v spremstvu požrtvovalnih razlagalcev ogledali med drugim katoliško in evangelijsko cerkev, sinagogo, starodavni soboški grad, stadion SK Mure, mestno kopalnico, izredno moderno urejeno tovarno perila Ludvika Šiftarja.

Zvečer je mestna občina priredila udeležencem na čast v hotelu Slon večerjo. Poleg župana so se večerje udeležili zastopnik vojske, okrajni glavar g. dr. Bratina, ravnatelj gimnazije g. inž. Zobec, bivši poslanec Bajlec, veleindustrialec g. Benko, ravnatelj banovinske kmet. šole iz Rakičana in še številni zastopniki krajevnih kulturnih, gospodarskih in socialnih ustanov. Večer je potekel v zelo lepem razpoloženju in so bile izmenjane številne zdravice, ki jih je začel s pomembnim pozdravom mestni župan g. Hartner. Vsi govorniki so poudarjali za njim, da naj ta obisk ponovno dokaže, kako sta Slov. Krajina in Slovenija tesno povezani in da bo ta obisk še zbolj-

šal vezi ter koristil medsebojnemu spoznavanju. Vsi so ob tej priliki tudi lahko ponovno poudarili veliko narodno zavest vsega našega prebivalstva v naši krajini, ki danes prav tako kakor vedno neomajno izpoveduje najiskrenejšo svojo narodno in državno pripadnost, kakor je naša pokrajina delala zmerom od vsega svojega početka kot najstarejša slovenska pokrajina.

Na Vnebohod 2. maja so se časniki odpeljali z avtobusom na veliko krožno vožnjo čez Cankovo k Gradi, nato v Bogojino, Turnišče in Rakičan, ter nazaj v Soboto. Povsod so bili lepo pozdravljeni, le prekratko so se lahko ustavili v posameznih krajih. Tako so si mogli le bežno gledati starodavni grad pri Gradi gradu, kjer bi lahko našla prostor kakšna zelo velika slovenska zdravstvena ustanova. Ogledali so si najstarejšo cerkev v Martjancih, mimogrede pa jih je v svoji pristavi v Matjaševcih odlično pogostil velepodjetnik g. Benko na gričku sredi svojih vinogradov. V Bogojini so časniki prišli ravno na prošenje. Pri Gradi so v roke banskemu svetniku g. Bačiću izročili književni dar za tamkajšnjo mladino. V Turnišču je pozdravil skupino dekan in bivši poslanec g. Jerič ter jim razkazal krasote svoje cerkve. Tik pred Soboto se je skupina ustavila v Rakičanu, kjer je ravnatelj kmetijske šole z učnim osebjem razkazal časniki modernno urejeno ustanovo.

Po vrnitvi v Soboto je g. Benko razkazal podrobno svoje velepodjetje in nato v vrtni restavraciji priredil še eno zakusko. Pred odhodom je bilo izrečenih več zahvalnih zdravic g. županu, g. Benku in vsem, ki so tako lepo sodelovali pri izvedbi vsega tega izleta. Malo pred 18 je bilo treba kreniti na pot proti domu. Ob 19 so slovenski časniki prišli v Slatino Radenci, kjer je bil še kratek ogled tamošnjih zdraviliških naprav pod vodstvom g. inž. Kosmača. Po hitri in odlični vožnji čez Slov. gorice so časniki ob 9 zvečer prihitali nazaj v Maribor in s tamkajšnjega kolodvora na svoje domove.

Slovenskim časniki je naša krajina hvaležna za obisk in zanimanje. Bil je prvi obisk, prepričani smo, da ni bil zadnji!

Glasi iz Slovenske Krajine

S Ó B O T A

L E N D A V A

Cerkveni koncert. V počastitev spomina prevz. g. dr. Ivana Jožefa Tomažiča, knezoškofa lavantinskega bo v torek 14. maja ob pol 9 zvečer v rim. kat. cerkvi *cerkveni orgelski koncert* pod vodstvom prof. Ubalda Justina. Sodelujejo prof. Mirko Močan, ga. Marica Brunčeva, gđc. Rozi Golobova, prof. Hronek, g. E. Nadai in orkester drž. realne gimnazije. To bo prvi cerkveni koncert, ki bo z istim vzporedom izvajan v soboto, 11. maja ob pol 11 dopoldne za šolsko mladino. Občinstvo opozarjamo, da bo koncert točno ob napovedani uri. Čisti dobiček gre v dobrodelne namene.

Praznik Marije Pomočnice v Martinišču se bo svetil letos 26. maja. Na ta praznik bomo prav posebno prosili za mir v svetu in pred vsem pa še v naši domovini. Vsi častilci Marijini iskreno vabljeni! Marija Pomočnica čaka, da ji predložite svoje goreče prošnje!

Za 7820 din sta dve ciganki ogojfuli v Soboti ga. Etelko F. Prišli sta k njej in je rekli, da se bo znebila svoje boleznin samo, če jima da ves denar, da ga zavijeta v krpo in začarata. Sobočanka je v svoji lahkovernosti prinesla 7800 din, ki sta jih ciganki zavili v cunjjo in ji naročili, naj jo spravi v omaro in nikomur ne pove. Zvečer v cunjji ni bilo denarja, ker sta ga ciganki že prej spravili v žep in odšli.

Dne 15. maja 1940 ob 8 uri zjutraj se bo zagovarjal pred 5 članskim senatom okrožnega sodišča v Soboti Potočnik Ludvik iz Grezovčaka zaradi dveh umorov, katera je izvršil na velik soboto po procesiji v Ljutomeru nad Prajnerjem Maksom in Stanjkom Mihaelom, katera sta takoj po dogodku umrla.

Vsak dan imamo madžarske šmarnice, slovenske ob torkih, četrtkih in sobotah.

G. dekan vrši vizitacijo na naših šolah.

Na Forjanovi procesiji 4. maja smo videli jako malo gasilcev iz mestne občine Lendave.

Skupina iz Sv. Ruperta v Slov. gor. je na povratku s soboškega tabora obiskala našega župnika, ki je bil nekdanj pri njih priljubljeni kaplan. Vodil jih je hotiški g. Balažič, ki je zdaj tam kaplan. Ogledali so si našo cerkev.

Dovoljeno zvišanje cen mesa. Kr. banska uprava je odobrila mesarskim podjetjem v Lendavi, zastopanih po skupnem združenju obrtnikov v Lendavi, da smejo prodajati svinjsko meso po največ din 16, slanino po največ din 19 in mast po največ din 21 za 1 kg. Zvišanje cene govejega in telečjega mesa se prepove.

Skupno združenje obrtnikov je imelo v nedeljo dne 28. aprila t. l. svojo redno letno skupščino, ki je bila kljub slabemu vremenu skoraj polnoštevna. Predsednik Fritz Štefan je med drugim sporočal tudi o ukinitvi nekaterih združenj, ki so izven sreza in oddaljena nekaj 100 km. V nadaljnjem je sporočal, da je obrtnišvo nakupilo stavbišče za *zgraditev obrtniškega doma*. Obrtnišvo je to z velikim navdušenjem vzelo na znanje, ter takoj začelo z nabiranjem dobrovoljnih prispevkov: Fritz Štefan din. 1000, Jožar Janez din. 100, Kustec Stanislav din. 10, Glavač Avgust din. 10. Tajnik Leonhard Joško je med drugim poročal, da so bili nagrajeni pri skušnjah v letu 1939. sledeči vajenci s I. na-

GRAJSKI KINO

v S Ó B O T I

Igra vefilim

KRALJ KRALJEV

o življenju in trpljenju našega Odrešenika JEZUSA KRISTUSA

REDNE PREDSTAVE

v četrtek 16. V. ob 20.30
v petek 17. V. ob 17.30 in ob 20.30
v soboto 18. V. ob 15.15, ob 17.30
in ob 20.30
v nedeljo 19. V. ob 8. uri zjutraj in ob 11. uri.

IZREDNE PREDSTAVE

po dogovoru, ako se vnaprej prijavi zadostno število posetnikov.

Vstopnina k izrednim predstavam pri skupnem obisku 2 in 3 Din (zadnjih 5 vrst). Za izredne predstave se je treba prijaviti najkasnej do 11. maja

grado: Pahor Alojz, Čeh Franc, Virag Franc in Bukovec Karol. Z II. nagrado: Vukan Franjo, Rajh Franc, Balažič Štefan in Farkaš Franc, Proračun za 1940. je bil soglasno odobren.

Gostilničarji in vinogradniki lendavskega sreza! Ne pozabite, da se vrši kletarski tečaj pod vodstvom g. kletarskega nadzornika iz Maribora v petek dne 10. maja t. l. v Lendavi. z začetkom ob 8 uri zjutraj, v gostilni M. Horvat Lendava. Udeležite se tega važnega tečaja polnoštevno.

Poziv vinogradnikom za razstavo vin na vinski razstavi v Lendavi, dne 19. maja 1940. Vinarska podružnica v Lendavi je te dni razposlala vinogradnikom lendavskega sreza pozive, da bi sodelovali in razstavili priznana vina na vinski razstavi in vinskem sejmu v Lendavi. Pomotoma ali nevedoma, kateri od vinogradnikov ne bo prejel vabil, zato naj tega ne zameri, ampak naj sam čimprej prijavi na občini Lendavi ali pri sreskem kmetijskem referentu v Lendavi svoje sodelovanje. V prijavi mora navesti, katere sorte vina bo razstavil, katerega letnika in koliko ga ima na prodaj. Radi tiskanja kataloga se sprejemajo prijave le do sobote 11. maja t. l. Vzorce vin (po 3 buteljke ene vrste vina) pa je treba dostaviti v Lendavo do hotela „Krona“ do petka 17. maja zvečer. Za ugodno ocenjena vina prejmejo kmetovalci diplome in nagrade. — Vinogradniki razstavite Vaša dobra vina, ker se bo na sejmu in na razstavi nudilo kupcem, da spoznajo Vaše dobre pridelke vinskih gor.

Dolnji Lakoš. Sēci Jožef je nabijao staro pūkšo, ka je šteo srake strelati, pa se je predčasno zmršila i ga nevarno ranila; morali so ga prepelati v špitao.

Bistrica. Dne 24. apr. 1940 sta se zagovarjala pred 3 članskim senatom v Soboti Gjōrek Martin iz *Dol. Bistrice* št. 200, ki je bil obsojen na 1 leto strogega zapore ter na izgubo častnih pravic za dobo enega leta in Lebar Štefan iz *Sr. Bistrice* št. 49, kateri je pa bil obsojen na 6 mesecev strogega zapore zaradi zločinstva po § 178/I in prestopka pa § 180/II k. z. Imenovana sta dne 4. dec. 1939 na cesti pri Bednjaju na Dol. Bistrici napadla med prepriom Dominko Martina in ženo Ano ko sta se tā vračala s sejma iz Štrigove z nožem in koljem tako, da je Gjōrek Martin večkrat z nožem zabodel Dominko Martina in Lebar Štefan, da je večkrat s kolom udaril Dominko in njegovo ženo Ano.

Kobilje. V nedelo 5. maja je zapustila to skuzno dolino pobožna žena našega širitela, Šabjan Janoša, Kata. Zapušča moža, tri sine, hčer i testa. V molitev naročnikov jo zročimo, njenim pa izražamo globoko sožalje.

Prosečka ves. Teško je zbetažala širitelica Vrečič Rozalija, ki že od začetka naših listov je širi. Zročimo to dobro dušo v molitev naših naročnikov, ki je vsa ta leta pri ednom gospodarju služila i bila vdana s celim srcem kak goreča tretjerednica. Molimo za njeno blaženo smrt i če jo Bog med tem k sebi pozove, blaženo večnost.

Šteri izseljenec je dobo knjižico ali Marijin list, v šterom je spoved v francosko-slovenskom jeziki, pa je ne rabi več, naj jo pošle na naslov: Lončarevič Pavel, chez Mr. M. Lallement à Cloyes sur Marne Par Frignicourt (Marne).

Znani umetnik nam piše

Velečastiti gospod!

„Če bi nevoščljivost gorela, bi v Ljubljani nikdar ne bilo temno“ trdila je pred leti neka gospa. Pred meseci pa je trdila druga gospa, da so v Prekmurju izredni ljudje: Izbirala sem in kupila v neki vasi pri lončarju različne izdelke. Na vprašanje kje so še lončarji, mi pravi mož: ne daleč odtod je eden, ki pa ustvarja mnogo lepše stvari kot jaz — pojdiva k njemu! Še nikdar in nikjer se mi ni pripetilo kaj takega — zadrževala mi je gospa.

Ena čisto druga storija je pa tale: pred leti — leti govoril sem s staro 70. letno Dunajčanko, plemenito gospo; v razgovoru sem in tja razodene mi tudi: „Dragi gospod, vedite: mali otroci stopajo materam na noge, odrasli pa na srce“. — Pretreslo me je in nisem pozabil.

Na misijon g. Kereca so v din darovali sledeči: Žerdin Jožef, Radičkovci, 100, Balažič Marija, Francija, 10, Trojok Katarina nabrala v Franciji, 100. Darovali njej so: Hanc Ivan, 20 fr., Fujs Kalman, 20 fr., Trojok Katarina i Margita, 20 fr. Penez odposlan g. misijonarji potom salez zavoda na Rakovniki.

Svetek Marije Pomočnice i odkritje spominske plošče g. Antona Pušenjaka i g. prelata dr. Kovačič Franciška bodo salezijanci obhajali v Veržeti 19. maja.

Pravico javnosti je dobila klasična gimnazija v Varaždini. S tem se priznavajo izpiti zvršeni na toj gimnaziji za državne izpite. Naš rojak i naročnik, g. Forjan Anton, uradnik kat. uprave s tem pride do svojih pravic. Čestitamo.

Črensovci. Na proščenje 5. maja so poleg domačih prišli gg.: dekan, trije beltinski, hotiški i polanski, ki je predgao. — V ponedelk 13. maja ob pol 3. uri bo pri nas tombola!

Nedela. Naš provizor g. Zver je zbetažao na vnetji rebrne mreže in se vrači v Ljubljani v Leonišči. Priporočamo ga v molitev.

Beltinci. G. kaplan Ciglar Alojz, ki so bili pri nas že skoraj 8 let v dušnem pastirstvu, so postavljeni za provizorja k Sv. Jurju ob Pesnici. Tako smo se že na nji navadili, da nam je težko, ko odhajajo od nas. Pogrešali jih bodo zlasti šolarji, ki se jim bili tako ljubezniv oče in jih veliko dobrega naučili. Na njihovo mesto so nastavljeni za kaplana pri nas g. Piki Adolf, ki jih željno pričakujemo in želimo, da bi Bog blagoslovljal njihovo delo pri nas. — Pozdrave pošiljajo iz Varaždina beltinski rezervisti: Tratnjek Št., Vöröš Št. in Janez, Pintarič Franc, Baša Feri, Horvat Janez, Duh Janez, Baligač Janez, Gal Feri, Balažič Vince in Košar Lujz.

Bogojina. Dne 28. aprila t. l. se je pri nas ponovno ustanovila Kmečka zveza. Imeli smo izvrstnoga govornika g. prof. Potokarja iz Sobote, ki nam je razložo kulturo i marljivost našega prekmurskega ljudstva ino pomen kmečke zveze. Ustanovnoga občnoga zbora se je vdeležilo do 75 članov.

Renkovci. Iz Italije, kde se naš rojak g. Magdič Ivan pripravljao na duhovniški poklic, so nam naznanili, da bodo meli svojo novo sv. mešo v domačoj fari. Nova meša bo 11. augusta. Renkovčarje se veselimo, da smo dali sv. Matericerkvi že tretjega duhovnika, čeravno smo mala yes.

Kmečko-delavski tabor v Soboti

(Nadaljevanje s 1. strani)

ki ni v rokah slovenskega kmeta. Slovenski kmet hoče ohraniti svoje stanovske in kulturne vrednote, zahteva pa tudi ureditev socialnih razmer. Ko zborujemo na nekdanji Kocljivi zemlji, je rekel, moramo pribiti, da je ta krajina del slovenske zemlje. Slovenija pa je neločljivi del velike Jugoslavije, kjer je iz kmečke hiše izšla slavna dinastija Karadjordjevičev. Kmečka zveza je iskrena pobornica državljanke zavednosti in zvestobe. Bodi zvest svojemu Bogu, svojemu kralju, svojemu narodu, svoji zemlji in svoji domovini, to uči kmečka organizacija in kmečki stan pomeni najmočnejšo utrjeno črto, kajti ljubezen je močnejša od betona.

Za njim je govoril prof. Potokar v imenu Zveze poljedelskih delavcev, ki je poudaril lepoto Slovenske krajine. Poudaril je, kako je prekmurški Slovenec navezan na svojo zemljo, toda žal mora danes obdelovati in s svojim znojem gnojiti tujo zemljo. Desettisoči naših jeklenih sinov morajo poceni prodajati svoje mlade moči tujcem. Upanje, da bo jutri boljše, je naše bogastvo. Prekmurški kmet in prekmurški delavec si bosta danes podala roko v trdni volji

in upanju, da bodo tudi malemu človeku kmalu zasijale zarje Vidove.

Potem je pozdravil zborovalce domačin, bivši poslanec g. Bajlec, ki je v kratkih besedah podal gospodarsko sliko Slovenske krajine in govoril o slovenski samoupravi.

V imenu Kmečke zveze je govoril predsednik okrajne Kmečke zveze za Lendavo g. Lebar, ki je poudaril samozavest prekmurškega kmeta. Prekmurški kmet je stoletja ukoreninjen v svojo zemljo in zato svojo zemljo ljubi in se bori za njo. Svoja izvajanja je zaključil z izjavo, da kmečko ljudstvo Slovenske krajine dobro ve, da je njegov obstanek samo v naši državi, to je v Jugoslaviji, in je zaradi tega vedno pripravljeno boriti se za njo. Zahtevajo pa Slovenci kakor tudi Prekmurci v tej državi iste pravice, kakor jim imajo Srbi in Hrvati.

Zadnji govornik je bil šef Borze dela g. Kerec, ki je z odločnimi besedami v prekmurščini naglašal pomen in potrebo Zveze poljedelskih delavcev. Senator Brodar se je vsem govornikom iskreno zahvalil za izvajanja in zaključil zborovanje.

Po zborovanju se je odigrala igra „Slovenskega kmeta povest“ od Davorina Petančiča, ki je vsestransko dobro uspela. Zasluga za dober uspeh igre gre zlasti režiserju prof. Potokarju.

Prijavljanje inozemcev

S čl. 2. uredbe ministrskega sveta o bivanju in kretanju inozemcev z dne 17. aprila 1940, je predpisano, da se mora tuj državljan v roku 12 ur po dohodu v mesto stanovanja, najkasneje pa v 36 urah po prehodu državne meje osebno javiti pri pristojni krajevni policijski oblasti, ki ji mora pokazati svoje listine. V istem roku se mora osebno prijaviti tudi, kadar spremeni kraj stanovanja. V mestih, kjer so posebna policijska oblastva, se mora prijaviti pri teh oblastvah, v drugih krajih pa pri pristojnem občinskem uradu. Daljši, a največ 36 urni rok velja samo tedaj, kadar je od vhodne postaje do kraja bivališča dolga pot. Če inozemec med potom kje izstopi za dalj kakor 12 ur, ali kje prenoči, se mora tudi v tistem kraju osebno prijaviti. Bivati sme samo v kraju, za katerega se glasi do-

hodna viza in samo dokler velja dohodna viza. Bivanje preko roka dohodne vize odobrava po ministrskem pooblastilu ban. Na isti način se mora osebno prijavljati tudi inozemec, ki ima dovoljenje za bivanje, a potuje v drug kraj po svojih poslih, ne da bi sicer spremenil kraj običajnega bivanja. Vsak inozemec, ki se ne bi pravočasno osebno prijavil, ali ki bi bival v kraljevini preko roka vize in ni dobil za podaljšanje bivanja posebnega dovoljenja, bo kaznovan z zaporom do 30 dni, ali z denarno kaznijo do 1500 din. Poleg tega bo po izvršeni kazni takoj izgnan iz kraljevine.

Stanodajalci naj inozemca opozore na te dolžnosti takoj, ko se pri njih nastani.

Kraljevska banska uprava
dravske banovine.

Kako naj Osrednja kmetijska zadruga organizira nakup prihodnje žetve?

Osrednja kmetijska zadruga je sklenila, da bo v bodoče preprečila vsako prekupčevanje z žitaricami ter jih bo sama nakupila takoj ob žetvi od kmeta. Kmetu se bo izplačala takoj trgovska cena. Žitarice se bodo spravila v zadruga skladišča, ali se jih pa bo pustilo pri kmetu vse do prihodnje spomladi, ko bodo žitarice najdražje. Ko se bo na spomlad prodalo dotične žitarice, se jim bo doplačalo višek izkupička. Odtegnilo se bo samo režijske stroške. Tako bo vsak kmet zavarovan pred morebitnimi zgbami. Če bo žitarice imela v rokah zadruga, bo s tem dana garancija, da bodo ostale cene žitaric na višini.

V tem slučaju je lažje dopovedati kmetu in bo skoraj vsak kmet rade volje pristopil k Osrednji zadrugi ter ji odstopil svoje žitarice. Najtežje v tem slučaju bo rešiti vprašanje kreditov. Kot sem že zadnjič razgovarjal v imenu Osrednje zadruge z našimi merodajnimi faktorji, so vsi zelo pripravljene skočiti s svojim vplivom na pomoč, da dobimo potrebne kredite ter rešimo to zelo pereče vprašanje cen kmečkih pridelkov. Oba naša poslanca sta nam zelo naklonjena in bodeta vse storila, da se Osrednji kmetijski zadrugi zagotovi od strani Privilegirane Agrarne banke ter od Zadruga zveze potrebne večje kredite, da lahko izvedemo tako obsežno akcijo v prid našega kmeta. Ravno tako je zelo naklonjena oblast in upamo, da bomo v tem popolnoma uspeli. V kratkem se bo vršila v to svrhu posebna konferenca, kjer se bo

rešilo to vprašanje. Zaenkrat pa naprošamo vse merodajne faktorje, da nam v tej borbi priskočijo na pomoč z vsem svojim vplivom. Na to vprašanje bom še prišel v enem od mojih prihodnjih člankov.

Titan Janez

ZALAR MARIJA: Vrt zeleni naj nas hrani

Zeleni grah. Velika pomota naše gošpodinje je, da luskinje od graščičke mečejo v smetnjak ali v pomljo. Ko grašek olupiš, lupine malo operi v mrzli vodi, potem jih v velikem loncu pokuhaj in v tem odcedku prevri grašec. Še bolje pa, če grašec posebej kuhaš in potem šele doliješ oni odcedek od luskin, ki je itak že skuhan in če se z graškom vre izgubi vrednost vitaminov, fini okus pa tudi lepo barvo. Luščine dvakrat prekuhaj. Ko si jih dobro prevrela, jih tudi dobro z leseno žlico zdrozga, da se fina zelena plast odloči od luščine, ki je trda in neužitna. Dokler vsega ne odločiš z žlico, je še vedno treba drozgati in kuhati. Več zaleže ta juha, kot zrnje od graška. Oboje je enako dobro. Te juhe ali sploh finega graška ne rošaj, ampak za fino kuhinjo se samo surovo maslo, ali mast od pečenke, ali kurja, ali pa gosja mast meša z moko. Ko je dobro udelano, se ta cmoček kar zakuha v kuhan grah in zmeša. Narezan peteršilj, sol in malo sladkorja, to je vse, kar se daje v grah. Taka grahova juha ni grenka in je zelo fina.

Grašec v salati. Skuhaj grah v slani vodi. Kuhane odcedi, malo te grahove juhe pusti, dolij dober jesih, estragona ali vinskega, potrosi malo peteršilja, malo olja in imaš grah kot solato.

Rizi-bizi. Skuhaj grašec v slani vodi. Na vročo mast tresi riž, zalij s kuanim grahom in dolij odcedek, v katerem je grahovo stročje skuhan. Naglo zmešaj, malo osoli, naj se v tem z grahom naglo riž skuha. Ko se voda pokuha, zmešaj, daj kot samostojno jed s solato za večerjo ali kot zakuhovo v govejo juho. Juho samo naliješ na tak riž.

Kolesarji!

Štivan Ernest - M. Sobota

Kolesa vseh boljših znamk prodajam ponovno po STARI NIZKI CENI in na male MESEČNE OBROKE! Velika izbira vseh najboljših znamk. Stare nizke cene. - Velika zaloga!

Veletrgovina s kolesi, motorji, šivalnimi in pisalnimi stroji

Razgled po državi

Predsednik vlade g. Cvetkovič je obiskal Zagreb in izdal poseben oklic na Srbe v banovini Hrvatski, naj strnjeno nastopijo in volijo v občinske odbore može, ki jih bo on priporočil.

Hrvatski politični voditelji izjavljajo, da se bodo Hrvati za Hrvatsko in Jugoslavijo borili kakor levi, če bo treba.

Uredba o varčevanju mesa in moke je bila pred kratkim objavljena. V ta namen je vlada uvedla dva brezmesna dneva: V ponedeljek in petek mesarji ne smejo sekati mesa. V javnih obratih, gostilnah in kuhinjah ta dva dneva ne bodo smeli gostom dati mesnih jedil. Poleg tega je z uredbo omejeno klanje živine. Prepovedano je posej klati prešiče, ki so stari manj ko 6 mesecev, ter teleta, ki niso stara še po eno leto. Tudi glede mletja krušne pšenične moke bodo izdana nova določila, katerih se bo moral držati vsakdo, če ne, bo sedel do 30 dni v zaporu ali pa bo plačal do 50.000 dinarjev globe.

V novi poštni uredbi je važna določba § 36, da se sprejem in dostava poštnih pošiljk v širšem dostavnem področju vrši po selskih pismonoših, ki so pogodbeni uslužbenci ter se bodo postavljali na podlagi natečaja. Pogodbeni pismonoše se bodo na ta način sprejemali iz samega poštnega okoliša, ki ga dobro poznajo, kar je vsekakor pozdraviti. Pismonoše bodo pravtako socialno zavarovani, kakor ostali državni uslužbenci ter bodo od države prejeli obutev, s posebnim pravilnikom jim bo pa zagotovljena tudi pokojnina. Sedanji vaški pismonoši se bodo uporabljali za notranjo službo na poštah.

Ljubljana. 5. maja so bile na ljubljanskem letališču tekme jadralnih in motornih letalskih modelov. Večina letalskih konstruktorjev in pilotov je prišla iz vrst modelarjev, zato je važno, da se mladina zanima tudi za ta sport. — Odprt je razširjeni Štajmarjev dom, zdravilišče zasebnih nameščencev za 100 postelj; stroški so znašali 12 milijonov Din. — Mali hrvaški pevci, deški pevski in tamburaški zbor „Amruševo“, je pel v Ljubljani. —

Razveljavljen odlok. Minister za trgovino in industrijo je razveljavil odlok, po katerem so doslej morali državni in banovinski uradi tiskati vse svoje uradne listine v državnih ali pa banovinskih tiskarnah.

Hrvatska opera v Beogradu. V beograjski operi je bila 3. maja proslava Zrinjskega in Frankopana. Ob tej priliki je opera uprizorila Zajčevu opero „Nikola Šubić Zrinjski“. Slavnostni predstavi je prisostvoval tudi zastopnik kralja, artiljerijski polkovnik Dragan Klajič, pobočnik kralja. Med drugimi odličniki je bil navzoči tudi gradbeni minister dr. Krek.

Najmlajši invalid iz svetovne vojne

Dva in dvajset let po svetovni vojni je praznoval pred dnevi najmlajši invalid te vojne svoj 25. rojstni dan. Po tragičnem naključju je izgubil mladi Madžar László Robota obe nogi. Takoj po izbruhu vojne so morali več madžarskih vasi izprazniti. Rusi so prestopili meje na Karpatih, ljudje so bežali pred sovražnim ognjem v zaledje. Med begunci je bila tudi kmetica Robota s svojim dveletnim sinčkom. Ko je šla čez cesto, je priletela granata in jo ubila. Detetu je izstrelak odbil obe nogi. Sosedji so vzeli težko ranjenega dečka s seboj in zdravniki so se potrudili, da so nesrečnemu bitju ohranili življenje. Deček je dobil rento, naučil se je krojaštva. — Regent Horthy mu je rento spet obnovil ter jo bo najmlajši invalid svetovne vojne dobival do kraja življenja.

Pošta.

Lončarevič Pavel, á Cloyes. Sprejeli 116.50 din. Knjižice za spoved v francosko-slovenskem jeziku nemamo več, vse smo že razdelili. Morčić Marija, D. Slaveč 41. Vašo prošnjo poslušnoli. Zavolo toga, ka ste tak duga leta naročnica naših listov, vam lanski dug brišemo, da več 'za lansko leto neste dužni Ovsenjak Ludvik, Mlajtinci. Za Gabora vam od 1. maja pošiljamo Novine za polovično ceno. Petek Agneza, Maurez par Hesdin. Sprejeli 12'50 din. Kerec Štefan, Prosečkaves. Novine Zelko Karola so prišle iz Nemčije nazaj s pripombov, da je odpotivao. Javite nam njegov novi naslov. Edšidit Štefan, Gederovec. Šafarič Marija smo dozdaj pošiljali Novine v Francijo. Duga je 84 din. — Čerpnjak Štefan, la Loret par Nasandres. Za letos je plačati še 45'50 din.

Vsa manufakturna oblačila si lahko nabavite še vedno najceneje samo pri
FERDO HORVATH
V BOGOJINI

Železna drakšla za kolara, šrot mašini, mala kola, železni plugi, okopalniki, ospalniki, za kukorico saditi, bint mlini, trier za mlin, reporeznice, dečinski vozički, ročne mlatilnice pa tudi na razne drobne reči bo na risaoski ponedek popoldne licitacija v Krogl št. 93 pri Soboti.

Sodarske

(pintarske) pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu

FRAN REPIČ sodar, Ljubljana, Trnovo
Nastop takoj!

Borovje, dobro za rušt, 190 kom. Mali 80 kub. m. se ugodno proda v Sebeborch. Več pove Fartelj Jožef, Tešanovci h. št. 116.

Cena oglasov:

Cela stran 800 Din, pol strani 400 Din
Mali oglasi 15 Din
Poslano med tekstom vsaka beseda 2 Din